T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 399
KARAR NO : 2016 / 432
KARAR TR : 26.09.2016

ÖZET : 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2/3. maddesi uyarınca verilen para cezasının ve aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27/8. maddesi hükümleri uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-

K A R A R

Davacı : Y.B.
Vekili : Av. A.V.A. (Memiş)
Davalı : İstanbul Valiliği

O L A Y : İstanbul Valiliği Emniyet Müdürlüğü B Bölgesi Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetimler sırasında, 34 MBV 41 plaka sayılı aracın yasa dışı taşımacılık yaptığının tespit edildiğinden bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3. madde ve fıkrası uyarınca, davacı adına 26.11.2012 gün ve GR-100960 seri-sıra numaralı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek davacıya 1.950,00 TL idari para cezası verilmiş ve ayrıca bu tutanağa istinaden düzenlenen Araç Trafikten Men Tutanağı ile araç 60 gün süre ile trafikten men edilerek muhafaza altına alınmıştır.

Davacı, idari para cezası ile araç trafikten men tutanağının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 7. İDARE MAHKEMESİ: 30.11.2012 gün ve E:2012/2168, K: 2012/2080 sayı ile; 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde, sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanun'daki suçlarla ilgili davalara Trafik Mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde ise yetki verilen Sulh Ceza Mahkemelerinde bakılacağının düzenlenmesi karşısında, 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca idari yargının görev alanına giren bir durumun olmaması nedeniyle, davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar kesinleşmiştir.

Bu kez, davacı vekili, aynı istemle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

İSTANBUL 3. SULH CEZA MAHKEMESİ;14.12.2012 gün ve D.iş: 2012/6526,K: 2012/6526 sayı ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle yapılan başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, yapılan itiraz İstanbul 34. Asliye Ceza Mahkemesince kesin olarak reddedilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.09.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının

incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2. maddesi üçüncü fikrası uyarınca verilen idari para cezası ile aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin tutanağın iptal edilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması" başlığı altında düzenlenen Ek 2. maddesi, üçüncü fikrasında, "(Ek fikra: 31/5/2012-6321/3 md.) İlgili belediyeden izin veya ruhsat almaksızın, belediye sınırları dâhilinde ticari amaçlı yolcu taşıyan kişiye, araç sahibine, bağlı bulunduğu durak, işyeri ve işletmelerin sorumlularına birinci fikrada gösterilen idari para cezası üç kat olarak, fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıl içinde tekerrürü halinde ise beş kat olarak uygulanır. Ayrıca, araç her defasında altmış gün süre ile trafikten men edilir" hükmü yer almış iken, Anayasa Mahkemesi 9.4.2015 tarih ve 29321 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 11.9.2014 gün ve E:2014/52, K:2014/139 sayılı kararı ile, fikrada yer alan "araç sahibine" ibaresi ile "Ayrıca, araç her defasında altmış gün süre ile trafikten men edilir" cümlesinin araç sahibi yönünden iptaline karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; 12.7.2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun'un 20.maddesi ile yapılan değişiklikten önceki hali ile, bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüş iken; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra; öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşıldığından, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varmıştır.

Uyuşmazlığın, motorlu aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin kısmına gelince:

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Saklı tutulan hükümler" başlığını taşıyan 19. maddesinde ise, "(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır" denilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü için, aracın altmış gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin karar, 2918 ve 5326 sayılı Kanunlar uyarınca incelendiğinde, idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde aracın geçici olarak trafikten men edilmesi hususunun sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği ve 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için kara nakil aracının trafikten alıkonulmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı dikkate alındığında; aracın altmış gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin davaya bakma görevi idare mahkemesine ait olmaktadır.

Buna göre, 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2. maddesinin üçüncü fikrası uyarınca verilen para cezasının çözüm yerinin adli yargı, aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin işlemin çözüm yerinin idari yargı olması dikkate alındığında:

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3 üncü maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde," (1) Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır" denilmiştir.

Aynı Kanunun 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fikrada ise; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın (aracın geçici olarak trafikten men edilmesi) da verildiği ve birlikte dava konusu edildikleri anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verilen para cezasının ve aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin kararın iptali istemiyle açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nce verilen 30.11.2012 gün ve E:2012/2168, K:2012/2080 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nce verilen 30.11.2012 gün ve E:2012/2168, K:2012/2080 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.09.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN